

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДАНЪК
ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ

В сила от 01.01.2007 г.

Обн. ДВ. бр.63 от 4 Август 2006г., изм. ДВ. бр.86 от 24 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.108 от 29 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.37 от 8 Май 2007г., изм. ДВ. бр.41 от 22 Май 2007г., изм. ДВ. бр.52 от 29 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.108 от 19 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.113 от 28 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.106 от 12 Декември 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.23 от 27 Март 2009г., изм. ДВ. бр.74 от 15 Септември 2009г., изм. ДВ. бр.95 от 1 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., изм. ДВ. бр.77 от 4 Октомври 2011г., изм. ДВ. бр.99 от 16 Декември 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 17 Юли 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2012г., изм. ДВ. бр.103 от 28 Декември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.23 от 8 Март 2013г., изм. ДВ. бр.30 от 26 Март 2013г., изм. ДВ. бр.68 от 2 Август 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 12 Ноември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Ноември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.104 от 3 Декември 2013г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2013г., изм. ДВ. бр.1 от 3 Януари 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.105 от 19 Декември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.107 от 24 Декември 2014г., доп. ДВ. бр.41 от 5 Юни 2015г.

§ 1. В чл. 39 се правят следните изменения и допълнения :

1. Създава се нова т.2 със следното съдържание :
„2.доставката на стоки по смисъла на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина;”
2. Досегашната т.2 става т.3
3. Досегашната т.3 става т.4
4. Досегашната т.4 става т.5
5. Досегашната т.5 става т.6
6. Досегашната т.6 става т.7
7. Досегашната т.7 става т.8

Преходни и заключителни разпоредби

§2. Законът влиза в сила от 01 януари 2016г.

София, 24.08.2015 г.

ВНОСИТЕЛИ:

МОТИВИ

Изхождайки от чл.52 ал.2 и ал.3 от Конституцията на Република България и ръководени от мисълта за опазването на здравето на нацията внасяме този законопроект. През годините сме коментирали множество пъти темата за здравеопазването, както в аспект неговото качество, така и за неговата достъпност. С настоящите промени целим да подобрим нивото на достъпност в сферата на здравеопазването за обществото ни. Лекарствата представляват съществен елемент от здравеопазването и поради тази причината тяхната достъпност е от съществено значение за опазването на здравето на нацията. Затова и ние, представителите от АТАКА, сме концентрирали вниманието си върху тях и предлагаме мярка за разширяване на достъпа до лекарствени продукти за хуманна цел. Тезата ни за необходимостта от премахване на ставката ДДС върху лекарствата, съвпада с наскоро публикуван доклад на Световната банка за реформи на лекарствените продукти в България. В посока на внесения от АТАКА проект на закон представяме и следната аргументация.

1. В България се прилага диференцирана ставка за ДДС за туризма (такава от 9 на сто), като за лекарствата ДДС се запазва като към всичко останали стоки – 20 на сто. Тази разлика е съществена, като тук трябва да отбележим, че тя има най-голяма тежест върху най-бедните. Това затруднява достъпа до лекарства и от там до адекватна борба със заболяванията в голяма част от нацията, тъй като понастояще над 49,3% от населението на страната ни е на линията на бедността. Тази част от населението на България търпи ежедневни лишения от продукти от първа необходимост, което включва и лекарствени продукти.

2. Удар върху развитието на икономиката. Липсата на достъпа до лекарствени продукти представлява съществен удар по икономиката на страната и по социалните ѝ системи. Поради неадекватно лечение на редица заболявания се получават усложнения, които могат до доведат до трайна загуба на работна ръка. По този начин се осъществява намаляване на трудовия ресурс на икономиката, което от своя страна може да доведе до забавени темпове на ръст, недостиг на квалифицирана работна ръка, загуба на трудоспособност при пълен работен ден, невъзможност за намиране на работа, честа смяна на работни места и др. Съществуват редица изследвания, при които се наблюдава зависимост между ръста на сърдечно – съдови заболявания и забавените темпове или загубата на БВП.

3. Криза в социалните системи на страната. Недостига на лекарствени продукти както и тяхната недостъпност за обществото, както описахме в по горната точка може да доведе до загуба на работни места в икономиката. Това е само едно от перата, по които се удря от гледна точка на социалните системи на страната. Тези хора, които отпаднат от работните си места мога, като в почти 100% от случаите, да подадат документи към Агенцията по заетостта в страната и държавата им дължи помощи за безработица. Към настоящата 2015г. бюджета на фонд „Безработица“ на НОИ е в дефицит от над 146 милиона лева. От друга страна неадекватното лечение, при което включително пациенти са склонни да търпят лишение от лекарствени продукти за определен период от време може да повлияе негативно на тяхното здраве, което да доведе до усложнения в заболяванията. По този начин една част от тези пациенти могат да попаднат във фонд „Пенсии, несвързани с трудова дейност“ и фонд „Общо заболяване и майчинство“ на НОИ.

4. Крахът на солидарния модел. През последните години бюджета на НЗОК се увеличи съществено. Но с увеличението на бюджета на НЗОК не се постигна повишаване на качеството на здравната услуга. Увеличават се и личните здравни разходи за населението, като по този показател България се нарежда на първо място в ЕС – 27. Премахването на ДДС върху лекарствата ще намали и разходи на НЗОК по съответните пера. Те са най-ясно отразени в чл.1 ал.2 т.1.1.3.5 – 544 млн. лева, чл.1 ал. 2 т.1.1.3.6 – 175 млн. лева и чл.1 ал.2 т.1.1.3.8 – 1,282 млрд. лева. Това са и най-големите пера в разходната част на Бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2015г. Според нас премахването на ДДС ставката, ще повлияе и положително върху насърчаването на доболничната помощ, която във финансова проекция е доста по евтина от болничната помощ. Приблизителния ресурс, който НЗОК ще спести от неизплащане на ДДС по данни за 2014г. е приблизително 167млн. лева.

5. Кой прибра ДДС-то? Лекарствата както всички стоки, които спадат към т.нар. „бързооборотни стоки“ са изложени на известна степен риск от данъчни злоупотреби. Не е целта да кажем, че има така или няма, а случвало ли се е на някой да отиде в аптека където да не му издадат касова бележка? А какво става в малките аптеки, по малките населени места? Премахването на ДДС, ще сложи край на тези въпросителни, дали има или няма злоупотреба с ДДС. Не може да се злоупотребява с това, което го няма. Това ще облекчи и данъчната администрация с обикалянето на над 3900 аптеки в цялата страна, а да не броим търговците на едро и производителите.

6. Митът, че в България не може така, защото на Запад е различно. Именно този законопроект лежи на плещите, че на Запад е точно така. Така както се предлага от АТАКА. В препоръките на Световната банка към България се казва, че редица Западни и далеч по-богати от нас държави имат и значително по-ниски ставки на ДДС върху лекарствата. Така например една Великобритания има нулева ставка върху лекарствата. Същото важи и за Ирландия и Малта. Други държави от ЕС, като Франция, Испания, Унгария, Кипър, Литва и Хърватия имат 5 или по малко от 5 на сто данък. По-малки като размер са и ставките в Германия (10 на сто), Дания, Норвегия и други. Данъчната ставка в България трябва да е съобразена с местните особености на икономиката, социалната сфера и обществения живот. Не по-малка роля във вземането на решението трябва да има и демографската ситуация в страната.

7. Цената за този „лукс“ – без ДДС върху лекарствата. Това е цената, която държавата трябва да плати. Не става дума дали иска или не иска. Точна дефиниция на държавата власт е дадена в чл.1 ал.2 от Конституцията на Република България :„(2)Цялата държавна власт произтича от народа. Тя се осъществява от него непосредствено и чрез органите, предвидени в тази Конституция.” Държавата има тази власт, за да въведе този „лукс”. Въпроса е какво ще ни струва. По данни за пазара на лекарства в България за 2014г., неговата финансова равностметка е 2.7 млрд. лева. Приблизително 1 млрд. лева са заплатени от НЗОК, останалите близо 1.7млрд. лева от обществото. Отпадането на ДДС върху лекарствата се изразява в 450млн. лева. Тази сума прегледана през консолидираната бюджетна рамка ще има съвсем различно цифрово изражение, тъй като част в бюджета на Националната здравноосигурителна каса ще бъде отбелязано съкращение на разходите за лекарства в размер на приблизително 167 млн. лева.

8. Брюксел няма да ни разреши! Според Директива 2006/112/ЕО или позната като Директивата за ДДС се описват случаите, в които може да бъде искана промяна в данъчната ставка. Чрез нея се въвежда и задължителни изисквания към страните членки на ЕС, като едно от тях е 15% минимална ставка за ДДС в страните членки до 30.12.2015г. Това само по себе си не представлява пречка за въвеждането на различни данъчни ставки, което също е упоменато в Директивата. Приложение III от Директивата задава точните параметри и описание на стоките и услугите, които могат да се ползват с преференция по чл.98 от Директивата. В чл.98 е упоменато, че „Държавите-членки могат да прилагат една или две намалени ставки“. В българското законодателство тези ставки са фиксирани на нулева ставка за

определените от Закона за данък добавена стойност и 9 на сто записани в същия, с ресор туризъм. Именно поради тази причина не се изисква дерогация на правото на ЕС, тъй като това е допустимо в същото, описано в Директива 2006/112/ЕО.

9. Премахването на ДДС-то няма да доведе до намаление на цените – Това практически е вярно, ако органите в страната не си вършат работата. Съществуващите органи като Комисия за защита на потребителите, Комисия за защита на конкуренцията и Министерство на здравеопазването. ДДС представлява 17% от крайната цена на лекарствените продукти в хуманната медицина. При предлаганата нулева ставка не се наблюдава и т.нар. скрито ДДС за крайните потребители. Понижение на цените на лекарствата е реалистична, стига в България да има органи, които да си свършат работата.

Надяваме се, да се намери достатъчно воля у народните представители, които да могат да вземат правилно решение. Едно решение, което според нас, ще до значително облекчение и повишена достъпност до лекарствени препарати за обществото ни.

София, 24.08.2015 г.

ВНОСИТЕЛИ: